

ERDÉLYI GAZDA

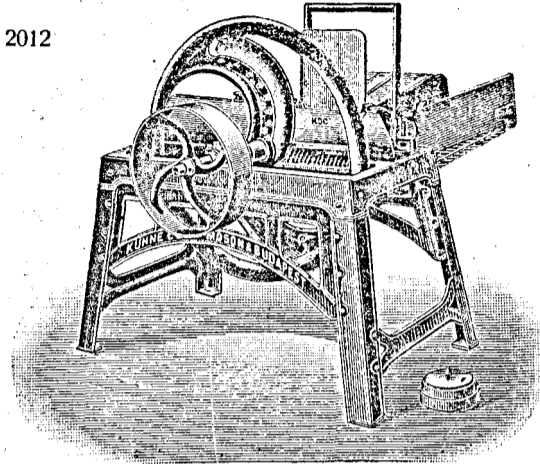
XLIII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1911. Január 1.

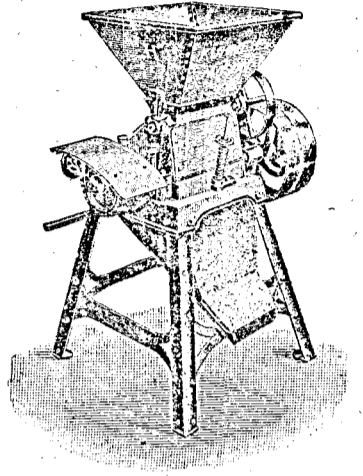
I. SZÁM.

Szecs kavágókat, kukoricaszártépőgépeket, répavágókat, darálógépeket, morzsolókat és füllesztőket,

2012

motorhajtásu
takarmánykészítő
berendezéseket

tejgazdasági felszereléseket

elismert elsőrendű kivitelben szállit:

„K Ü H N E” mezőgazdasági gépgyár r.-t. **MOSONBAN**

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a. Fiokraktárak: Debrecen és Temesvár.

Terményeinket a legkedvezőbbben a
Székely Gazdák Szövetkezeté-nél, Marosvásárhelyt

értékesíthetjük.

2336

Ugyanott az összes aratási és cséplési szükséglet
legelőnyösebb beszerzési helye.

Báró Kemény József **Hungária Gépgyár**
betéti társaság **DÉVA.** 2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzin- és nyersolajmotoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrlő és fűrészmalomok tervezete és építése. — Vizvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárát bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és automobilon javítására.

Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások. **Automobil-garage.**

Az amerikai „Milwaukee” arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképviselője

Olcsó árak!

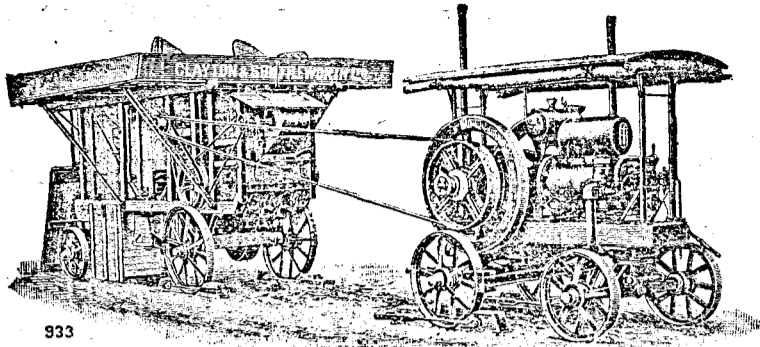
Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

ERDÉLYI MÚZEUM

116 • 1912. SPT. 1 - 271

KÖNYVTÁRA.

Kolozsvárt nagy raktár.

Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képviselése.

Nyersolajmotorok,

Szivógázmotorok,

Benzinmotorok

és

Kenő olajok.

Magyar Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
Ferenc József-ut 31 Szám
 Dr. Osztián Olivér és Társai
 Sürgőny cím: Coloniatale Kolozsvár.

Telefon interurban: 934. SZ.

Műszaki

cikkek.

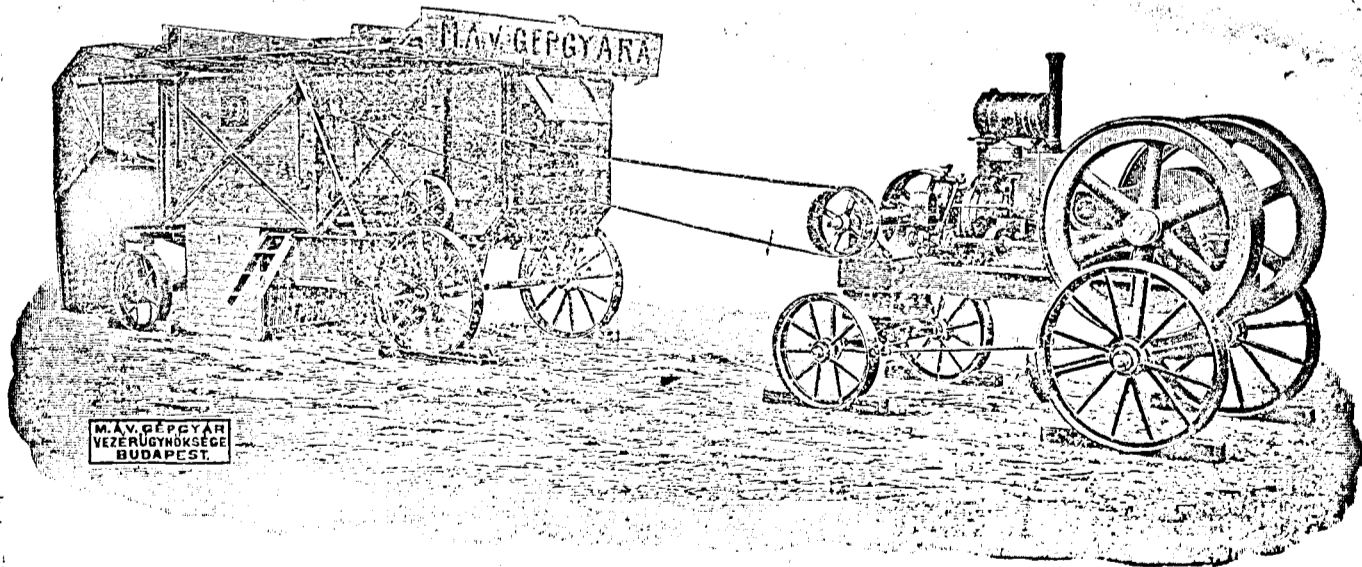
2485

Kérjen ajánlatot!

Legújabb szerkezetű

BENZIN CSÉPLŐ-KÉSZLETEK

tulszárnyalnak minden más gyártmányt.

Nagy munkaképesség!

Gazdaságos üzem.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, BUDAPEST.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/2 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASISZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

**Kérjük az
előfizetéseket
megújítását!**

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Osztályharc — osztálybéke. <i>Wittmann János.</i>	3
A mértéktörvény s a malmok és a gazdalkodók. <i>Dózsa Endre.</i>	4
Tengeri nemesítése. <i>Gáspár József. VIII.</i>	4
Tárca:	
Az Erdélyi Gazdasági Egylet története 1844—48-ig. <i>Lécfalvi Sipos Kámilló. XIII.</i>	4
Egyleti élet.	5
Vegyes közlemények.	5
Hirdetések.	

Osztályharc — osztálybéke.

Irta: *Wittmann János* országgyűlési képviselő.

A helyzet, melyben nemzeti és társadalmi közéletünk jelenleg vergődik, a sok biztató tünet mellett, melyek feszítik izmainkat és acélozzák tetterönket, — nagy számmal mutat fel olyan jelenségeket, melyek gondolkozóba ejthetik még a legoptimistább szemlélt is. Ami itt körülöttünk folyik, az az áldatlan harc, mely kielezi az egyes társadalmi osztályok közötti ellentéteket és osztálybéke helyett az osztályharc ingatag fundamentumán akar sikereket elérni, a legnagyobb mértékben visszataszító. A merkantil körök ma szinte a végső elkéseredés tüzevel szállnak szembe a magyar gazdával és nem hogy azokat a pontokat keresnek, melyeken harmóniát és békét teremthetnének, de éket akarnak ütni a magyar gazdaságot testébe, egymás ellen uszítani a kicsit és nagyot, hogy míg perelünk, addig ők a zavarosban háborítatlanul halászhassanak.

Tagadhatalan, hogy állami és társadalmi életünkben egyes osztályok, nevezetesen gazdák és kereskedők, iparosok állandóan hadilábon állnak egymással és sajnos, az utóbbi időben az ellentétek nem hogy szűnőben volnának, hanem a megintitott agitáció folytán mindinkább fokozódtak. Bárkinek, bármennyire, bármily módon része van ezen agitációban, az vétkezik önmaga

a társadalom, a közérdek ellen. Mert közérdek, hogy egyik osztály se hatalmaskodjék el a másik rovására és meggyengítésére. Egészséges és fejlődő ipart, élénk kereskedelmet Magyarországon csakis bőven rendelkező nyeresztermények mellett, viszont ezen termények biztos értékesítése csakis honi iparfejlesztés és élénk kereskedelem mellett képzelhető. Tehát kölcsönös érdek ezen osztályok megerősödése. Viszont egymást gyengítik, sőt exidenciájukat veszélyeztetik a folytonos marakodással.

Igy felfogva a helyzetet, ha már most a jelen «drágasági» osztrák és magyar agitációról igazságos kritikát akarunk mondani, kell, hogy a mélyebben fekvő mozgató rugókat is vizsgáljuk.

Vissza kell mennünk azon időkre, azon gazdasági politikára, mely a kereskedelmi körök érdekeinek hizelgett, de maga után vonta a magyar gazdaságot anyagi és erkölcsi összeroppanását. Igaz, hogy az utóbbi időben gazdaosztályunk érezve anyagi romlását, Németország példáját követve szervezkedni kezdett, hogy egyesült erővel könnyebben érvényesítse jogait nemcsak az állami élet törvényes kereteiben, de a társadalmi élet változó viszonyai közt is.

Körülbelül 30 éve, hogy Magyarországon a gazdaközönség millióinak (mint államfentartó elemnek) anyagi romlására, az osztrák nagyipar dédelgetésére egy hamis közgazdasági politika inauguráltatott. Ebbeli meggyőződésemben csatlakoztam azokhoz, akik ezen mostoha államérdek elleni politikának a megdöntését tűzték ki feladatul. Ebbeli meggyőződésem tartott majdnem 20 évig az ellenzék padjain. Ezen jelszó alatt hirdettem két évtizeden át a kisgazdák egyesülési eszméit. És habár a kezdet óriási nehézségeinek leküzdésével, egyszerű felfogású népünk indolenciájánál fogva csak igen lassu léptekkel haladva, türelemmel és kitartással folytattuk munkánkat, mert tudtuk és éreztük, hogy ezen szunyadó tömeget félrevezetni gyengíteni lehet, de mihielyt existenciájáról, életfeltételeiről van szó, akkor igen is ébredni fog és nem fogja tűrni, hogy utolsó szikra erejét is kiszípolozzák.

Igenis látható, hogy a gazdasági társadalom felébredt és pedig azért, hogy az osztrák nagyiparosok, a honi kereskedők és iparosok a szo-

ciáldemokrata vezérekkel egyesülve hónapok óta folytatott agitációjukkal kiszípolozzó fülánkjukat túl mélyen engedték a gazdák testébe. Ezen érzékeny és indokolatlan bántódás még a nehéz munkát végző gazdát is felébresztette állmából. Bizonyítja az országból összesereglett gazdák százezreinek tiltakozó hangja. S ez így van jól! Ennek így kell lenni, hogy az egyensúly helyre hozassék, hogy a bevezetésemnél említett béke és osztályharc megszűnjék. Megszűnjék az által, hogy az említett 30 éves egyoldalú gazdasági politika megváltoztatva, a vám- és kereskedelmi szerződések megkötésénél egyenlő mértékkel mérve, iparcikkek és nyeresztermények egyaránt védelmeztesse általános védvámrendszerünk kereteiben.

Hogy a magyar gazdaközönség ébredése, érdekeik élénkebb megvédése a kereskedelmi körök előtt szokatlan, az természetes, mivel három évtizeden át már szokássá vált, hogy utóbbiak az osztrák nagyiparral egyetemben a magyar gazdák rovására biztosították anyagi jólétüket.

Igy tehát részreghajlatlanul, objective tekintve a helyzetet, megállapítható, hogy a gazdák ébredése és újabb szervezkedése nem a velünk szemben álló osztályok elnyomását jelenti, hanem egy 30 éves mulasztást óhajtának jóvá tenni, amidőn a maguk produktumát is csakugyan igyekeznek megvédeni a közpréda ellen, amint azt a nagyipar már évtizedek óta teszi. Vagyis a magyar gazdának a védvámrendszer-politika meghonosításával más célja nincs, mint nyereszterményének, mint egyedüli jövedelmi forrásának, oly árakat fenntartani, amelyekkel a fokozódó államterhek viselése mellett megélhetésük biztosítható. Már pedig a gazdák millióinak exisztenciája, anyagi jóléte az élénk kereskedelem és a fejlődő iparnak egyik főfeltétele. Tehát az egész országnak örömmel kellene üdvözölnie a magyar gazdasági társadalom ébredését, kívánva, hogy eddigi mostoha helyzetéből felszabadulva, egy új élet fokozottabb ambíciójával tarthasson lépést a haladó gazdasági kultúrával.

A nemzet pedig minden irányító tényezőjével egy értelemmel legyen rajta, hogy amikor a magyar mezőgazdaság nagy életkérdéseiről van szó, a pártpolitika ne abszorbeál-

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Előnyösen teljesíti az abrakarmánycikkek, mint finom- és durva buza korpa, szárított moslák és répaszelet, malátacsira, malomkonkoly, napraforgó- és repecelajpogácsa, melasse stb. beszerzését.

Saját érdekünkben kérjük ajánlatot.

jon minden köztevékenységet s ne uralkodjék azokon a pontokon is, ahol az agrárpolitika fejlesztő munkájában tulajdonképen a nemzet nagy és egyetemes érdekei jutnak kifejezésre.

Politikai életünk tele van izgató kérdésekkel. Ezek a közel jövőben sok jobb sorsra érdemes energiát teljesen le fognak kötni. De legalább ne ingassák meg e közjogi nyugtalankodások az osztályközi békét, s elsősorban azt a becsületes törekvést, mely a magyar gazdát érdekeinek erőteljesebb védelmére akarja rászorítani. Mert csak a kiegyenlített érdekek alapján fakadhat béke és megelégedés. . . .

A mérték törvény s a malmok és a gazdálkodók.

A vidéki gazdákat érdekli az a rendelet, melyet Dózsa Endre Kolozsvármegye alispánja kiadott. E szerint a malmokban hitelesítetlen mértékkel vámot szedni nem szabad. Régi vékásokkal egyenlő értékű 30 literesekkel kimérni nem szabad, sőt munkásoknak részt kimérni sem szabad, időszakos hitelesítési bélyeggel el nem látott mértékkel, mert ezeket, belügyminiszteri rendeletre a hatóság elkobozza a felet megbünteti. Az alispán körrendelete szó szerint így szól.

16298—1910. sz. Valamennyi jár. tisztségviselőnek és kolozsi rendőrkapitánynak. Valamennyi előljáróságának.

Kolozsvári állami mértékhitelítő hivatal értesítése szerint a belügyminiszter 1910 évi 14615 számú körrendeletéhez csatolt utasítás 1 §-a utolsó sora megmagyarázza, hogy a gazdálkodó saját tájékoztatására hitelesítetlen mérlegek illetőleg mértéket is használhat, de hitelesíteni köteles mérő eszközeit, míhelyt azokat egyszersmind eladásoknál használja vagy munkásainak részeket mér ki.

Az 1907. V. t.-c. s ennek alapján kiadott kormányintézkedések értelmében a malmokban a vám csak is hitelesített ürmértékkel szedhető.

Tekintette felül a gazdálkodók, másfelől a mérték törvény rendelkezéseit nem tartják be, felhívom hogy intézkedjék miszerint a törvény betartására hatékonyan figyelmeztetve legyenek.

A mértékhitelítési hivatal szerint két évenként ismétlődő időszakos hitelesítés, a vármegye egyik felében 1909-ben, a másik felében pedig 1910-ben már megtörtént. Sőt a hitelesítések már a következő évekre is kitűztettek.

A 14615—910 sz. b. ü. m. rendelet 3-ik bekezdése valamint a rendelet mellé csatolt utasításnak 4. §-a az ellenőrzést elrendeli s elrendeli ama mérőeszközök elkobzását, melyek bár elsőhitelesítéssel el vannak látva, azonban időszakos utánhitelesítésben nem részesülnek.

Az ellenőrzésre hivatott közegek és időszakos hitelesítésről szóló díjnyugta felmutatását követelhetik s ama felekről kik azt felmutatni nem tudják, jegyzéket készíteni s azt az időszakos hitelesítésre kötelezettek névsorával összeegyeztetés végett mértékhitelítő hivatalnak megküldeni kötelesek.

Ennélfogva felhívom hogy az illetékes ellenőző közegeket azonnal utasítsa miszerint úgy járjanak el hogy az említett jegyzékeket a kolozsvári mértékhitelítő hivatalhoz legkésőbb január 15-ig beküldjék.

Az üvegek nem esnek ugyan időszakos hitelesítés alá, azonban a feleknél használt üveg ürmértékek állandóan ellenőrzendők, hogy el vannak-e azok látva az utasítás 9—10 §-ában látható ábrákon feltüntetett magyar szent koronával?

Megjegyzendő, téves az az állítás, mit egyes községekben terjesztettek, hogy t. i. a korona az üvegről lekophatik s hitelesítő jel a vonás és az ürtartalmát feltüntető felirat.

A bélyeg be van maratva az üveg testébe s az mindig egyenlően látható marad. Amelyiken a korona bélyeg hiányzik, az az üveg ürmérték első hitelesítéssel ellátva nincsen, tehát elkobzandó.

Végül arról értesít a hivatal, hogy körutain tapasztalta, miszerint a gazdák úgy adás-vételre valamint munkásoknak részek kiméré

sére a régi vékát is használják sőt ilyeneket újonnan is készíttetnek 30 liter ürtartalommal. Felhívom ennél fogva figyelmeztesse a gazda közönséget, hogy ez edényeknek mértéktárgyaként használatát a törvény szigorúan tiltja s csak az utasításhoz csatolt Függelék III. részében 1—4 tétel alatt kitüntetett méretű és szerkezetű első hitelesítéssel ellátott ürmértékeket szabad kimérésére használni. A régi vékák vagy hitelesítetlen 30 literesek használat esetén elköszandók.

Ezen rendelet a hivatalos lap után közzétetik az I. foku hatóságokkal, hogy az elsőhatóságok az előljáróságoknak a szükséges rendelkezéseket saját részükről is a leggyorsabban megtehessek.

Kolozsvár, 1910. december 13-án.

Dózsa Endre
cs. és kir. kamarás, alispán.

A tengeri nemesítése.

Gáspár József.

VIII

Trágyázás.

A tengeri mint az előre bocsátott vetésforgóból is kitűnik, egy tábla kivételével, mindannyiszor közvetlen trágyázásban részesített, jóllehet — a fészek trágyázást kivéve — a tengeri egyike azoknak a növényeknek, melyek a trágyát ritka állásoknál fogva — fényigényes természetük kívánja meg ezt — a kívánt mértékig kihasználni nem képesek. Annak a tenyésztési területnek ugyanis, melyet a tengerinek, hogy termést hozzon, megadni kell, gyökereivel csak egynegyed-részt ölelheti át, a háromnegyed része tehát a gyökerek részéről érintetlen marad, s ennél fogva az odajutott trágyából nem is használhat fel semmit. Megmarad a trágya a következő növény részére — vethető fel talán az az ellenvetés — az igaz marad belőle s maradnia is kell, mert hiszen nem egy évre szokott adatni más termények alá sem a trágya, de egy évig a trágya háromnegyed része kihasználatlan hever — az a veszteség.

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ TARCÁJA.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet története 1844—48-ig.

Irta: Lécfalvi Sipos Kálmilló.

Minden jog fenntartásával.

XIII.

Szükséges kelléke legyen az ekéknek az, hogy oly könnyűek legyenek, hogy két marhával ugart is lehessen vágni, de e mellett oly szilárd is legyen, hogy 4—6 marha erejével is dacolhasson. Vágjon tiszta barázdákat s hol szükséges, 9—10 col mélyet. Miután a csoroszlony (hosszu vas) és a váltó (feszítő fa) mozgékonyasága a legjobb szerkezetű váltó ekék is terhesíti — ha váltása eltalálva nincsen — s rosszá szokta tenni, ezért szükséges, hogy úgy a hosszú vas, mint a feszítő fa úgy legyenek módosítva, miszerint az egyszer megállított irányt, avatatlan kezelés mellett se veszíthessék el, s a váltás is mentől könnyebben és sebesebben lehessen bárki által is eszközölhető. Tekintve azt, hogy a váltó-ekék szarvát rendszeren kétágu fából szokták készíteni, már pedig az ilyen fa még erdős vidéken is ritka, azért az eke szarvát módosítani kell. Ezért az ily értelemben legegyszerűbben módosított eke nyeri el a kitűzött 50 pfrt díjat.

1846-ban az egyletnek eszközei és mintái voltak: egy gyep-törő, egy Zugmayer-Benkő-féle eke, egy rohonci-, egy tolnai-, egy Grange-féle-, egy töltőgető eke, egy kapáló-, egy szénagyűjtőgép, egy Valcourt-féle rézsutos borona, egy rétgyalu, két erőmérő és többféle minta. Összesen 23 db.

Az 1847-ik évben az ekeversenyt a már említett terv szerint Sz. keresztúron tartották meg. A bíráló-bizottság tagjai voltak Sebesi István elnöklété alatt: Pálffy Elek, Pálffy Zsigmond, Veress József, Varga Zsigmond, Ugron János, Marosi János, Hegyi István, Mátéfi András, Papp Sámuel, Benczédi Sámuel és Gyarmathy Dániel.¹³⁷ E versenyre nézve a részletesebb adatokat az egyleti levéltár iratainak halmazában nem sikerült megtalálnom.

Rajka Péter Kolozsvárt lakó erőművész, meg akarta honosítani a gazdasági gépgyártást, azért az Erdélyi Gazdasági Egyletnek fordult támogatásért. Beadványában abból indul ki, hogy ma már a földműveléshez nélkülözhetetlen a gép. Miután pedig gépgyárunk nincs, azokat messziről kell hozatni, mi szerfelett költséges. Rámutat arra, a tényre, hogy gépet láttatlanul hozatni nem egyéb szerencsejátéknál. Ezért ajánlja egy gazdasági gépgyár felállítását részvénytársasági alapon, még pedig 5 évre 3 ezüst frtos részvényekkel.¹³⁸ E beadvány az 1845 évi július 29-ikei közgyűlésen kerül tárgyalás alá. A közgyűlés határozatilag kimondja, hogy az irányt és törekvést méltányolja és a maga részéről az aláírásokat 10 részvénytárral nyitja meg. A további lépések megtételét pedig a választmányra bizza.¹³⁹ Az iratok között a következő kelet nélküli aláírás ívet találok: „Aláírási ív, az Erdélyi Gazdasági Egylet pártfogása alatt alakult gépgyártársulat életbeléptetésére a következő feltételek alatt:

1. A gépgyár részvénytársaságot öt évig folytatja segedelmezését.

¹³⁷ Eredetije u. ott.

¹³⁸ Eredetije u. ott.

¹³⁹ Eredetije u. ott.

2. Ezen segedelmezés részvények váltásában áll, melyeket egyenként 3—3 frtjával válthatni.

3. Az öt év lefolyása alatt minden évben adódnak ki részvények, melyek mind névre fognak szólni és a társulati pénztáros Rajka Péter nevével lesznek ellátva. (Illetőleg aláírásukkal.)

4. A részvényekért fizetett pénz sem el nem vész, sem áldozatba nem megy, sem holt tőkévé nem válik, hanem csak 1 évi kamat nélküli kölcsönnek tekintendő, ugyanis:

5. Minden részvényes, a részvényét váltása után egy év múlva oly készpénznek tekintheti, melylyel az én műhelyemben, akár előre tett rendelése következtében, akár rögtön választása szerint, akárminemű ott készült munka, gép, eszköz vagy szerszám árát pótolhatja, vagy ha annyira telik ki is fizetheti.^{140—141}

Az aláírások nem nagyon gyűltek, mint ezt Rajka Péternek újabb támogatás iránti kérése,¹⁴² bizonyítja. E kérvényt az 1846 évi január 26-án tartott közgyűlés tárgyalta, mely utasította választmányát, hogy a gépgyár részvénytársaság ívét továbbra is köröztesse, a részvényjegyek árát hajtsa be és az eként begyűlt pénzt adja át Rajkának.¹⁴³

A kolozsvári lóvásár felelevenítésének kérdését az 1844 évi július 30-án tartott közgyűlés a választmányra bizza.¹⁴⁴ E megbízás következtében a választmány 1844 évi szeptember 12-én tartott ülésén foglalkozott és a

¹⁴⁰ Eredetije u. ott.

¹⁴¹ Az aláírásokról közelebbi adatok az E. G. E. irattárában hiányzanak.

¹⁴² A kérést az iratok között nem sikerült megtalálnom.

¹⁴³ Eredetije u. ott.

¹⁴⁴ Eredetije u. ott.

Hogy én mégis ennek a tény körülménynek ellenére, egy tábla kivételével, mind annyiszor közvetlen a tengeri alá adtam a trágyát, ennek az volt az oka, hogy a gazdaság igen sok kompost-trágyát (keverék trágya) termelt, melyet megint gyomosító természeténél fogva, csak a kapás növények által lehetett hasznosítani — így került a tengeri közvetlen trágyázása a komposttal össze.

Mütrágya a tengerinek a trágyázás iránt előbb kimutatott természeténél fogva és azért is, mert kompost volt bőven, a nemesítés egész idele alatt, a tengeri alá nem alkalmazható.

A fészek trágyázásnak, jól érett kompost felhasználása mellett, mindannyiszor igen szép eredménye mutatkozott be: költséges keresztülvitelénél fogva azonban csak 1—2 kat. holdon vehettem alkalmazásba. Nem is tudom a fészek trágyázást, a széthordással járó sok munka miatt, másoknak ajánlani, mint csak a törpe birtokosoknak, kiknél a család köréből kerül ki minden munkás kéz.

Az eredmény.

A tengeri nemesítése, mint azt a tárgyalás során kifejtettem három irányba terelődött u. m.: *a koránérő jelleg kifejlesztése, a csutka %-nak csökkentése és a termés egyöntetűségének kialakítása. A bőtermő képességre* valamint a talaj és klímához való alakításra, leszámítva az első hat évben, a vetőmagnak a kettős csövekből történt kiválogatását, különösen figyelmet fordítani nem volt szükséges, mivel ezek a tulajdonságok a nemesítés megindításakor már kielégítették a kívánalmakat. Hogy azonban a termés, a hozam is emelkedett: az alig szorult bizonyításra, mert hiszen az a jobb talajművelés és kielégítő trágyázás természet-szerű következménye.

A koránérő jelleg mint említett 1899 évben a törésnek szeptember hó 5-én történt beállításával, elérte azt a határt, melynél előbbre tolni „puha“ jelleg fenntartása mellett nem is lehetett. A 9-ik évben tehát a nemesítésnek ez éppen egy hónappal vitetett előbbre — ami a jelleg kialakulása mellett eléggé tanuskodó jelenség.

(Vége köv.)

kérdés előkészítésére egy szűkebb körű bizottság kiküldését határozta el, és erre Mikes János grófot és Kelemen Benjámin kéri fel.¹¹⁵ Az 1845 évi május 13-án tartott választmányi ülés elfogadja gróf Mikes János indítványát és ennek értelmében elhatározzák hogy a július 27-ki lóvásárt már jóval előbb hirdetni fogják a lapokban. Ezért megbízzák a jegyzőt, hogy készítse e tárgyban felhívást, azt mutassa be az elnöknek és miután az elnök helybenhagyta, fordíttassa le német és oláh nyelvre is és azután az egylet költségén tétesse közre 3—3-szor a bukaresti, jászvárosi és brassai oláh hírlapokba, az „Augsburger Allgemeine Zeitung“-ba¹¹⁶ a bécsi és hazai német és a hazai magyar hírlapokba.¹¹⁷ Az 1845 évi június 29 én tartott választmányi ülés Gyergyai jegyző indítványára oda módosította határozatát, hogy a hirdetés igen költséges lenne, a hirdetés az „Augsburger“-be csak egyszer az oláh és magyar hírlapokba 3-szor tegyék közzé.¹¹⁸ E hirdetés a következő: „Felhívás az 1846 évi július 27., 28. és 29. napján Erdélyben Kolozs-

EGYLETI ÉLET.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmányi ülése.

Az erdélyi gazdasági egylet december hó 23.-án tartotta 1910 évi utolsó igazgató-választmányi ülést.

Elnököt: Br. Bánffy Ernő egyl. elnök.

Előadott: Tokaji László egyl. titkár.

Jelen voltak: Benkő Mihály, Gyárfás Benedek, Juhász Árpád, Br. Mannsberg Sándor, Dr. Péter Béla, Szász István, Dr. Szentkirályi Ákos és Sztankovits János — vál. tagok.

Elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri: Benkő Mihály és Sztankovits János tagokat.

Titkár előadja a földművelésügyi miniszternek 112. 116. sz. leiratát, melyben értesít, hogy a kerületi gazdasági felügyelők ezentul a tejjgazdaság fejlesztésére vonatkozó ügyekben is a gazdaközönség rendelkezésére fognak állani. — Örvedetes tudásul szolgál, hivatalos lapban való közlése határozatik.

Ugyanannak 96972. sz. leirata, melynek kíséretében megküldi a hadsereg ellátására az 1910-1911. évi időszakban szükségelt élelmiszereknek beszerzését szabályozó utasítások két példányát magyar fordításában — szolgál tudásul és hiv. lapban való közlésre kiadatik.

Ugyanannak 106. 732. sz. leirata az ujon beállítandó halgazdaságok állami támogatása tárgyában — örvedetes tudásul szolgál és egyl. hiv. lapban leendő ismertetése elhatározatik.

A m. kir. Pénzügyminiszter 113. 416. sz. leirata értelmében a sör-, szesz-, ásványolaj és cukortermelés megadóztatására alakított szaktanácsba a következő három évre az egylet részéről az igazgató-választmány megválasztja: László Lászlót rendes és Dr. Sinkovits Ottót póttagnak.

A G. E. O. Sz. nek 1602. sz. átírata kapcsán — kimondja választmány, hogy miután az egylet anyagi viszonyai úgy kívánják, jövőre csak évi 100 koronát ajánlhat fel a G. E. O. Sz. tagdíjaul.

A m. kir. gazdasági akadémia 803. sz. beadványára — igazg. választmány határozza, hogy a megüresedett két erdélyi ösztöndíjas

helyre: Kiss Jenő és Gáspár Ferenc folyamatosan jelöli ki.

Titkár — Lészai Ferenc alelnök megbízásából — indítványozza, hogy az 1911. év tavaszán, Románia és esetleg Bulgária és Törökország mezőgazdasági viszonyainak megismerése céljából, egy balkáni tanulmányutat rendezzen az egylet. — Igazgatóválasztmány az indítványt elfogadván, az előkészítés és vezetés munkálatainak ellátását az elnökségre bizza.

Elnökség indítványára ülés az üresedésben levő egyleti gyakornoki állásra, 1911 jan. 1. től kezdődő egy próba évre, évi 1200 korona javadalmazással, egyhangulag megválasztja: Török Bálint okl. gazdát.

Dr. Szentkirályi Ákos vál. tag jelentése az egylet könyvkiadó vállalatának 1910. évi működéséről — köszönettel tudomásul/vétetik.

Uj tagokul felvétetnek Szentkirályi Béla, M. Papocsa alapító és Ugron Jenő, Pusztai Kamarás r. tag.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Egyletünk alelnökének gyászsa.**
Báró Jósika Gábort, egyletünknek közszeretében álló alelnökét, testvérénket: Jósika Josefa bárónőnek elhalálózásával, sulyos gyász érte. — Enyhítse bánatát a rokonok, jó barátok és az E. G. E. tagjainak igaz részvéte.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Branyicskai Báró Jósika Sámuel v. b. t. t., ugy a maga, mint neje sz. Báró Jósika Irén, testvérei: özv. Báró Bornemisza Tivadarné, szül. Jósika Rosalia és gyermekei, Báró Jósika Lajos, ennek neje szül. Gróf Esterházy Ágnes és gyermekei, Báró Jósika Gábor és gyermekei, és özv. Zeyk Józsefné, szül. Báró Jósika Erzsébet és gyermekei nevében szomorú szívvel jelenti, hogy nővére illetve sógornójuk és nagynénjük *Branyicskai Báró Josefa* hosszas szenvedés és a halotti szentségek áhítatos felvétele után életének 69 ik évében elhunyt.

A boldogult hült tetemei 1910. december hó 27-én reggeli 9 órakor fognak a Jókai-utca 2 sz. alatti lakásban beszenteltetni és a ke-

várt tartandó nagy lóvásárra. A jó tulajdonukról közönségesen ismeretes nemesített derék erdélyi lovaknak, nagyobb kelendőség szerezhetése tekintetéből alapították volt Ő felsége kegyes hozzájárultával néhány jeles ménesgazdáink még 1825 ben augusztus 7-re a kolozsvári országos lóvásárt mely néhány év alatt sikert hozólag virágzott is; de mivel a kitünőbb lovak istállóról is eléggé keltek, a lóvásárra kevesen kezdetek lovakat küldeni mi is annak csökkenését vonta maga után mind a mellett is, hogy a honi faj a jóval cél szerűbb lótenyésztés által a legujabb időben tetemes tökélyesbülést nyert. A fentebbi okhoz járult még az is, hogy a közelebbi években augusztus 7-ről a lóvásár július 27., 28. és 29-ére fetetvén át, a változtatás a már hanyatlani kezdött ingatabbá tette. E bajon segitendő és a kisebb ménesgazdáknak is lovaik eladhatására jó alkalmat szerzendő, az *Erdélyi Gazdasági Egylet* a kolozsvári lóvásár felelevenítésére a mult 1845-ben célszerűnek látta: honi lótenyésztő gazdáink közül minél többet felszólítani a végett, hogy számosan egyesülve kötelezzék magokat: a kolozsvári lóvásárra minél kitünőbb tulajdonságu lovak beküldésére hogy azt tudva a külföldről jövő vásárlók tetszés szerint elegendő lovakra bizton számíthassanak. A tett intézkedés szép reményekre jogosított a következményben, ugyanis számosan hoztak lovakat, s vevő sem hiányzott; azonban mint minden kezdet, ugy ezt sem lehetett teljes sikerűnek mondani, de ha kitarítás párosuland vele, szép jövője van ezen iparágának. E hittől lelkesítve, az egyesület ezen évben is folytatandja e mezőni munkáló-

dását s fölszollítása következtében e végre elő is sokan kötelezték magokat jelesebb ménesgazdáink közül,¹¹⁹ mely is valamint a két magyarhonban, ugy a szomszéd tartományokban és az egész osztrák birodalomban is ugy az eladni, mint a venni szándékozók szükséges értesítése és maguk alkalmazására végett ezennel közhírre tétetik. E kolozsvári lóvásár július 27., 28. és 29-én fog tartatni, mely napokon a beküldött lovaknak árverés utjáni eladhatásáról is gondoskodand az *Erdélyi Gazdasági Egylet* választmánya. A választmány nevében aláírta Csizsár Sámuel jegyző.¹²⁰ Az e hirdetésben említett körlevél eképen hangzik: „A lótenyésztés, gazdaságunk egyik igen nevezetes s jövedelmes ága lévén, a még 1825-ik évben egy néhány ménesgazdák pártfogása által megindított kolozsvári lóvásár felemelésére s annak élénkítésére s ez által a lótenyésztés nemesítése és előmozdítására, igen jónak és üdvösnek látta, az idei jan. 27-ik napján tartott gazdasági közgyűlés, ha honi lótenyésztő gazdáink közül mentől többen egyesülnének, s köteleznék nagukat, e vásárra évenként, — mely jul. 27., 28. és 29-ik napjain szokott legutóbbi felsőbb rendelet után két év óta, tartatni — bizonyos számú lovak beküldésére, hogy így a külföldről jövő vásárlók tetszésük szerint elegendő lovakra mindig bizton számíthassanak.

(Folyt. köv.)

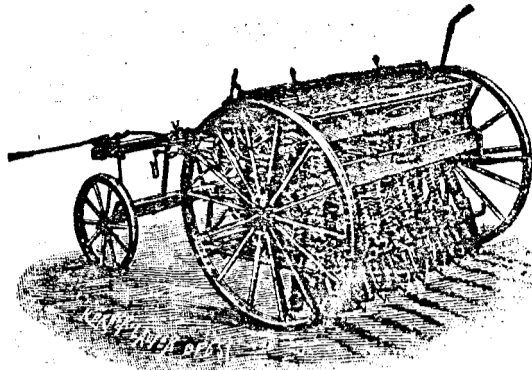
¹¹⁵ Eredetije u. ott.

¹¹⁶ Az „Augsburger“ külföldi lap volt ugyan, de mivel a magyar ügyekkel is sokat foglalkozott, nagyon el volt terjedve itt bent az országban is. Horváth Mihály történetirő e lap olvasóinak számát több ezerre teszi. Az *Augsburger* nagy elterjedtségének másik oka az volt, hogy az erős cenzura miatt inkább csak e lap juthatott be, s a cenzura ezt is csak azért boesátotta az országba, mert mindig a bécsi politika szájajze szerint írt. Sőt ilyen lapra szükség is volt a kanarillának. Az *Augsburger* pedig Metternich nézetének hű tolmácsolója volt. (U. Sipa K.: I. m. 77. l.)

¹¹⁷ Eredetije az E. G. E. irattárában.

¹¹⁸ Eredetije u. ott.

¹¹⁹ Ugy kötelezést egyetlen egyet sem találtam.
¹²⁰ Az eredeti iratok közt nem találván meg a *Pesti Hírlap* 1846 évi 700 számából idézem.

Szab., Rekord II. "sorvetőgép"

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű göcséplőkeszletek, benzimotorok, re. icai acélek, Kalmár-féle rosták és egyéb talajmivelő eszközök.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
V., Budapest, Váci-körut 32. szám.

gyesrendiek kolozsvári egyetemi temploma alatt lévő sirboltban örök nyugalomra helyezetteti.

Az engesztelő szentmise áldozatok f. hó 28-án d. e. 11 órakor a kegyesrendiek Egyetem-utcai templomában fognak az egek urának bemutatni.

Mindhárom szertartás nagy részvét mellett folyt le.

Legyen boldog az elhunyt tulvilági élete!

Hivatalos román támadás a magyar buza ellen. Mezőgazdasági terményeink iránt a külföldön évek óta nemcsak jóindulat nem mutatkozik, de terményeink minőségéről célzatosan rosszakaratu hírek jelennek meg, hogy elhíthessék e külfölddel a szóbanforgó termények minőségbeli csökkenését. Legkiválóbb terményünk a magyar buza ellen is pár hónappal ezelőtt nem kicsinyelhető támadást intéztek román részről, mely annál nagyobb jelentőségű, mert a támadásnak, — azt mondhatni, — hivatalos színezete van. A nyáron ugyanis „Le Blé Roumain Recoltes des Annes 1900—1908 par le Dr. Al Zaharia Professeur de chimie agricole al' université de Bucarest Publie' par le minisztere de l' agriculture et des domaines. Albert Baer Bucarest rue Numapompiliui 7. Cimmel egy nagy terjedelmű, 581 oldalra terjedő munka jelent meg, amely igen rosszakaratulag foglalkozik a magyar buzával és azt a legnagyobb mértékben lekicsinyeli s annak minőségéről teljesen valótlan adatok alapján feltételekkel elítélően nyilatkozik. A magyar buza ellen intézett támadást még súlyosabbá teszi azon körülmény, hogy a munkát tulajdonképpen a román földmívelésügyi miniszterium publikálta és hogy ezt a munkát a nyugati államokban mintegy hivatalos uton terjesztették is. Már a munka megjelenése alkalmával Kosutány Tamás dr. felhívta a magyar érdekeltség figyelmét arra és kellő értékre szállította le a támadások lényegét. A Zaharia Profeszor által közölt adatok helytelenségének bebizonyítása azonban főképpen a külföldi fogyasztók szempontjából fontos. Épp ez okból az O. M. G. E. felterjesztésben kérte fel Serényi Béla gróf földmívelésügyi minisztert, hogy a Zaharia könyvében foglalt adatokat tétesse tanulmány tárgyává a kísérleti állomásokon és a gazdasági akadémiákon s az eredményekhez képest a helyreigazító adatokat német, francia és angol nyelvre lefordítva, a külföldi illetékes körökben megfelelően publikáltassa. Fontosnak tartja az O. M. G. E., hogy a gazdasági szaktudósítók működési területükön a mezőgazdasági irodalmat figyelemmel kísérve, a mezőgazdasági érdekeket sértő és azokra veszélyesnek mutató közleményekről a miniszternek jelentést

tegyenek, hogy ő a maga részéről a kellő lépéseket sürgősen megtehesse.

— A turini nemzetközi kiállítás. A jövő évben rendezendő turini jubiláris kiállítás igazgatósága arról értesítette a magyar csoportbizottságot, hogy az olasz kabinetiroda közlése szerint az olasz király *április 29 én* fogja a kiállítást hivatalosan megnyitni. Az eddigi jelek szerint Magyarország a maga kiállításával erre az időre teljesen készen lesz. A Szilassy Zoltán orsz. képviselő elnöklésével működő mezőgazdasági csoportbizottság szintén gondoskodott róla, hogy Magyarország mezőgazdasága, különösen az állami és egyéb közintézetek minél teljesebb mértékben jelenjenek meg Turinban. A borászati csoportban, melynek Drucker Jenő a biztosa, az ampelológiai intézet, a pincemesteri tanfolyam és az állami szőlőtelepek fognak résztvenni, A kiállítás iránt mutakozó nagy érdeklődésre való tekintettel azzal a tervvel foglalkozik az M. Sz. O. E. igazgatósága, hogy a nyár második felében tanulmányi társaskirándulást rendez a turini kiállításnak és Olaszország fontosabb borvidékeinek meglátogatására.

— Az állat árak csökkenése. Budapesti marhavásáron az állat árak három hét alatt 10—15 K-val azaz 15—20 százalékkal estek. *A felhajtás a vesztegvásárra oly nagyarányu, hogy a mérsárosok szükségletüket bőségesen fedezhetik.* A husarak azonban még nem követik az állat árak csökkenő irányzatát. Talán most indokolt volna már a hatósági mérsárszékkel árszabályozólag közrehatni s az állat árcsökkenést mielőbb hasznosítani a fogyasztás részére. A fagyok bekövetkeztével egyébként jelentékenyen megesőkken a fővárosi fogyasztók száma mert az építkezésnél foglalkozó sok ezer vidéki munkás haza megy, a mi mindjárt nagy enyhülést fog eredményezni.

— Háziipari tanfolyam Zilahon. A Szilágyvármegyei Gazdasági Egyesület „Zilahon seprükötésből, szalmakosár- és méhkas fonásból, vesszőkosár és hajlított kertiszékek készítéséből háziipari tanfolyamot rendez. A tanfolyam teljesen ingyenes s a napokban indul meg a tanítás.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H A Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszállandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete

tájkertész és kertépítő

BUDAPEST

Telefon 25—33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25—33

2278

VII., Gizella-ut 15.

(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

OBERDING ANTAL

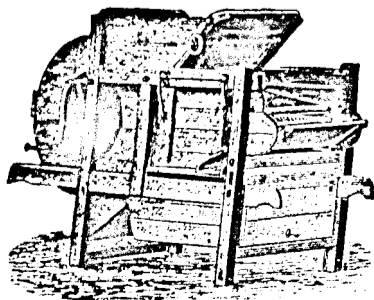
vízvezeték és csatornázási vállalata

Kolozsvárt, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)

Telefon-szám: 625.

Készít fürdőszobákat, closetteket, mosdó-asztalokat, új házi vezeték berendezéseket. — Továbbá készít vidéken vízvezeték szivattyú állomással vagy forrás foglalással. — Elvállal jutányos árban évi jókarban tartásokat és minden szakmába vágó javításokat pontosan és a legújanyosabban.

2436

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kitaláló szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták”

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

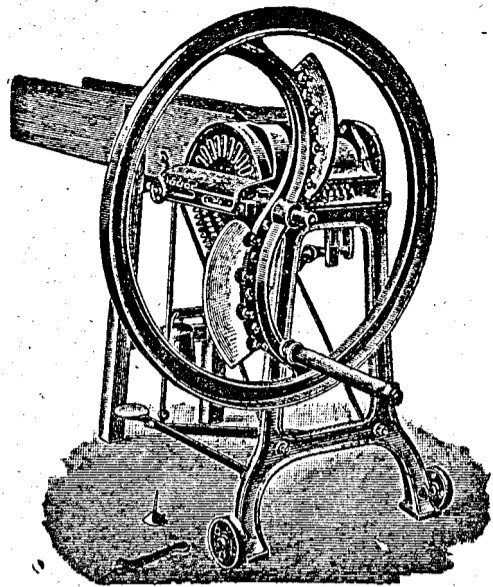
Vezérképvisele

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körut 32.

2006

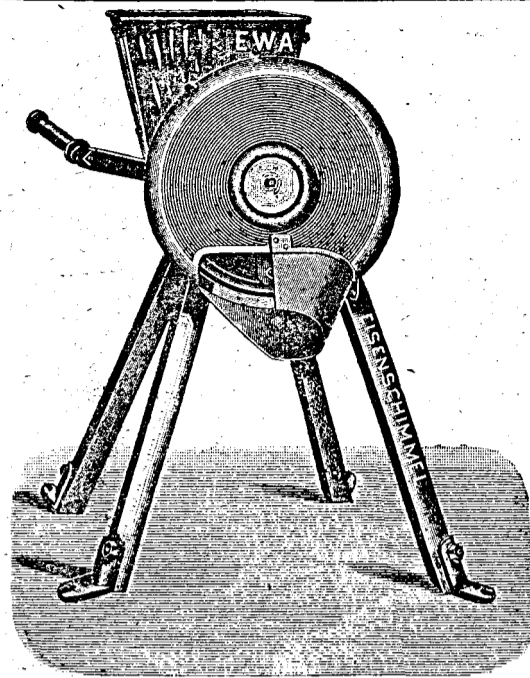
2015

Takarmány

kikészítőgépek,
szecskavágók,
répavágók,
darálógépek,
füllesztők,
morzsológépek,
valamint teljes takarmánykamrák.

Az elismert legjobb anyagból
= és kitűnő szerkezettel, =

olcsó árak és kedvező feltételek mellett

Arjegyzék, árajánlat kívánatra bérmentve!!!

Bächer Rudolf–Melichár Ferencz cégnél.

Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68-ik szám.

Elsőrendű vetőmag:

Váltó-buza Oroszországból eredő, nálunk kitűnően bevált, 11 év óta az őszibuza hozamát minden évben jelentősen felülmuta,

rozsdának teljes mértékben ellenáll..... 25 kor.

Duppai-zab..... 16 kor.

métermázsánkénti árban kapható özv. gróf Pejácsevich Arthurné mezőőri uradalmában. Árak Virágosvölgy vasuti állomáson, vevő zsákjában értendők. Öt métermázsánál kevesebb nem szállítatik.

Megrendeléseket elfogad:

NAGY GYULA,
MEZŐÖR, u. p. KOLOZS.

2519

Kerestetik

egy 500—1000 holdas, vasuti állomáshoz közel és jó fekvésű birtok bérbe, vagy megvételre.

Továbbá kerestetik 200—400 darab 1—2 éves raczka anyajuh megvételre.

2527

Értekezhetni:

Klein Jakab birtokosnál, Radák-szinye, u. p. Alprét. — pr. Dés. —

VEGYEN! Konverzionális Jelzalog-Sorsjegyet!

E sorsjegyek mindenikét kihúzzák a törlesztési húzáson és a nyeremény húzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyeremény már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképen is letéhetőek. Legnagyobb főnyereménye:

egy millió korona.

Húzások: minden év február 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:

egy darab 15 havi részletfizetésnél havi 10 korona
egy darab 17 havi részletfizetésnél havi 9 korona
egy darab 20 havi részletfizetésnél havi 8 korona
egy darab 23 havi részletfizetésnél havi 7 korona
egy darab 28 havi részletfizetésnél havi 6 korona
vagy letétre 20 K foglaló lefizetése után legolcsóbb kamatra.

A nyeremények azonnal a vevőt illetik.

2004 Kapható a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank részvénytársaságnál

Mátyás király-tér 7 szám alatt.

Kertész,

ki a dísz és konyhakertészetben teljes jártassággal bír, 1911 január 1-ére alkalmaztatik. Csakis kis családú, román nyelvet beszélő egyén pályázhat. Olyanok, kik 30 holdas szőlőkezelésére kellő szakképzettséggel és gyakorlattal bírnak, előnyben részesülnek. Pályázatok a fizetési igények megjelölésével és bizonyítvány másolatokkal:

Bervei Jónás Adolf

szeszgyára címre, Gyula-fehérvárra intézendők.

2518 II.

Gazdasági ispán

kerestetik nagyobb gazdaságba tanyára 1911 február 1-én való belépésre.

Megkívánatik: több évi gyakorlat, erélyes, szorgalmas, józan-életű, nős, kis családú, aki a román nyelvet szóban bírja.

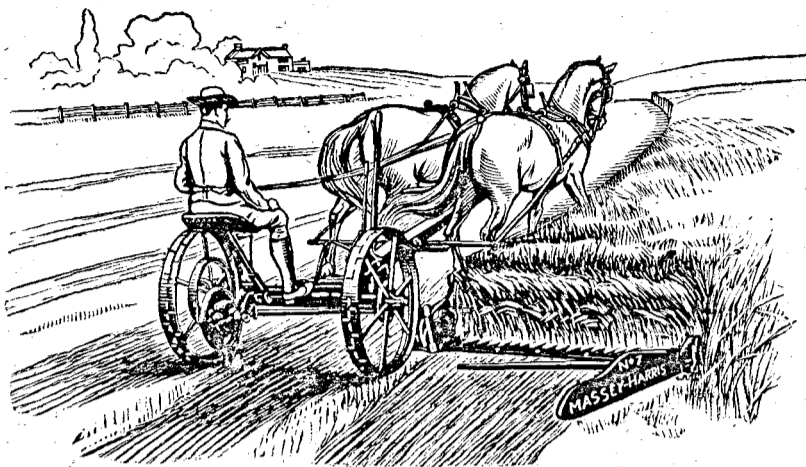
Pályázatok fizetési igények megjelölésével és bizonyítvány másolatokkal:

Bervei Jónás Adolf

szeszgyára címre, Gyulafehérvárra 2518 I. intézendők.

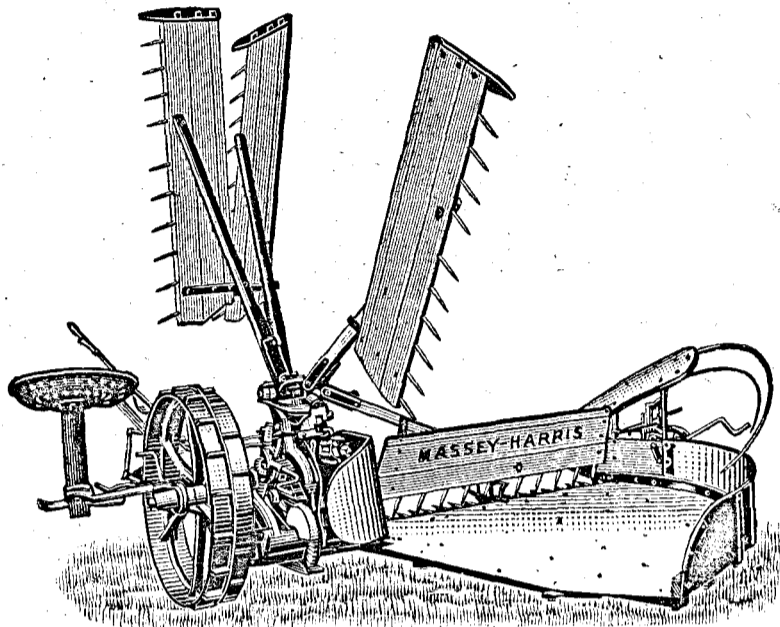
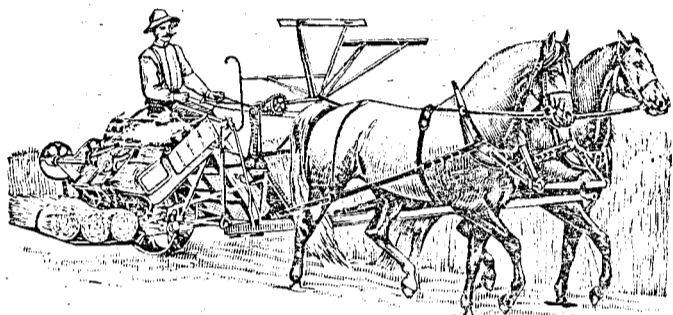
MASSEY-HARRIS C^o R. T.

2521

fűkaszaló aratógép és föld-
:: mívelő eszközök gyára ::
TORONTO, ÉSZAK-
AMERIKA.

A világ legjobb gyártmányai!

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld

Massey-Harris C^o R. T. Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fű és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérenemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olesó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

A Hunyadmegyei

Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garnitúrájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kívánságára jó minőségű kőszénről vállalkozó gondoskodik.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,

Budapest, IV. Molnár-utca 11.

2016

ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Vagyonbiztonsági tőkéje 150 millió korona.

E társulat, mely 70 éves fennállása óta 550 millió koronát fizetett ki károk fejében, biztosít a legjutányosabb feltételek mellett; tűz- és robbanási-, valamint jégokozta károk ellen, továbbá az emberek életére, halál és elérési, valamint kiházasítási esetekre.

Erdélyrészi vezérképviselőség
Kolozsvártt:

SZEKULA ÁKOS

vezérfelügyelő

2091

Szivattyúk és Mérlegek

különleges gyár

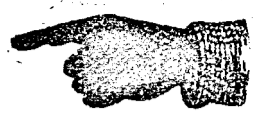
Garvenswerke,

Wien. II., Handelsquai No. 130.

Minraraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Háztartási cikkek!

Gazdasági cikkek!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer különlegességekből, kötszerek és betegápolási eszközök

▶ **ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK** ▶

LITTKE LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyáru-vegyszer-, pi- Kolozsvar, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.
pere és illatszer üzlete

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!

Házilag készítenő igen jó LIKÖRÖK és RUMOK előállítására kitűnő FRANCIA AROMAKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely aromába 60 fillérért üvegekben árusítok

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkörte	Megy	Róza	Törköly
Anisette	Benedictiner	Curacao	Kávé (Mocca)	Narancs	Rum	Vanília
Ananas	Cacao	Chatreuse	Kömény	Punch	Seprő	
			Maraschnó	Pfefferüma	Szilviorium	

▶ **Naponta 2-szer postai szétküldés!** ▶

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től

10-50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálók más intézeti terheket, rendbeszedem egyáltal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot, nagyors és költséget kiméző eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet”-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a főzsdéken is jegyzett 50 év alatt kisorsolando

4 1/2 %-ot tisztán jövedelmező zálogleveleket.

A szelvények költségmentesen az intézetenél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál” kifizettetnek 2018

A legmegbízhatóbban közvetitem:

magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiuek adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség

GOMBOS BENŐ Kolozsvar, Ferenc József-ut 7

A „Nagyszebeni Földhitelintézet” kizárólagos ügynöksége

Eladó

70 drb 13 hónapos elsőrendű mangalica tenyészkán,

drbként 160 korona árban.

Levéleim:

NAGY DÉNES földbirtokos, Torda.

2520

ERDÉLYI BANK

és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvar, Mátyás kir.-tér 32

M. kir. szabadalm. osztályorsjegyek főelárusító helye.

A bank elfogad betéteket

takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámítól, váltókat, utalványokat,

járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb.

Értékpapirokat, idegen pénznemeket

elad és vásárol

Előleget ad értékpapirokra,

folyószámlán és előre meghatározott időre

Díjmentesen bevált szelvényeket

és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket,

hitelleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt

tűz- és betörésmentes pánccszekrényeket. (Safe Deposits.)

2017 Özletli órák:

d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig

Szőlő oltványokat

a legkiválóbb bor és csemegefajokban

amerikai alanyvesszőket,

Riparia portális, Monticola és Hybrid fajokban hazai

sima s gyökeres vesszőket

a legjobb minőségben szállít a saját nagy kiterjedésű, mintaszerűen kezelt telepek és szőlőgazdaságából

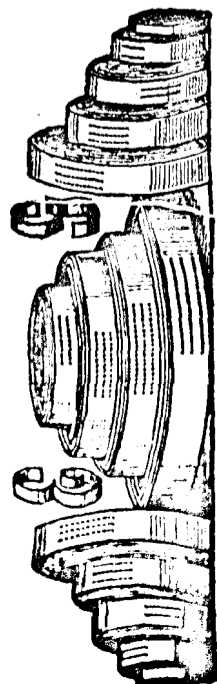
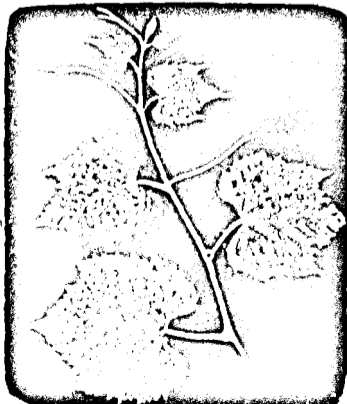
Ambrosi Mihály

Medgyesen.

Tosók Árjegyzéket kérni.

erdélyi első szőlőoltvány telep tulajdonosa

2517

Gmeiner E. gépszijgyár Brassó.

Ajánl saját gyártmányu:

Elsőrendű szimpla és dupla színű rgépszijat 600 mm. szélességig.

Többféle vvaró és kötőszijat legjobbminőségben.

Elsőrendű gépszijbőröket javításokhoz minden vastagságban.

Azonkívül szállít legjobb minőségű gép- és hengerolajokat, gőzgépek és motorok kenésére

Ajánlatok és minták megkeresésre.

2275

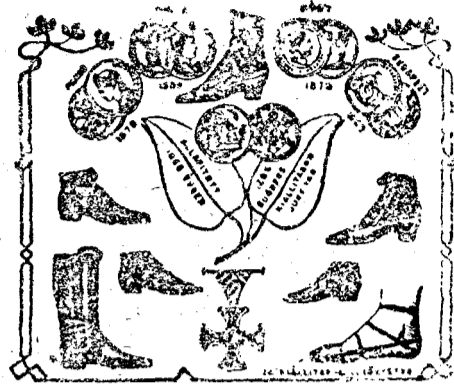
Hirdetéseket a legjutányosabban az „Erdélyi Gazda” kiadóhivatal vesz fel.

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elősmert saját műhelyében készült

FÉRFI ÉS NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

2019

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy hasznáit, a lábra találó cipő beküldésével a egjo bb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 68.

által a legújabb és legelőnyösebb árak mellett ajánlatot tesz

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-öséplőgépek, löher-öséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, tuzorica-morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes acél-akék, 2- és 3-vasú akék és minden egyéb gazdasági gépek.

Szőlőkötöző-fonál
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSÁK és PONYVA

a legjobb minőségben és legjutányosabban a

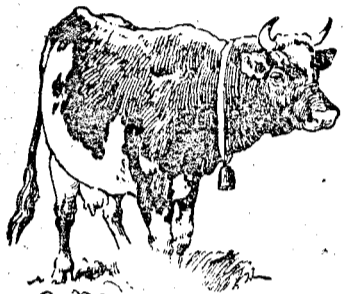
Fischer-féle

zsák és ponyvagyárban Budapest: Nádor-utca 31-33 sz. szereshető le. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladójának szállítója.

Pontos, szolid kiszolgálás. **Ponyvakölcsönző Intézet.**

Tessék ajánlatot kérni!

2260

Kwizda-féle Korneuburgi marhapor,

Diétikus szer lovak-, marhák- és juhoknak.

1 doboz ára K 1.40

1/2 doboz - 70

Közel 50 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint tehéneknél a tej javítása s a tejelőképesség fokozása céljából.

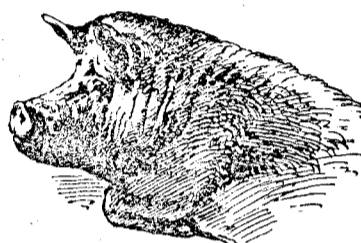
1900. párisi világiállítás Grand Prix.

Kwizda-féle kutyapilulák

zselatin-átvonattal. Hajtópilulák kutyáknak.

1 doboz ára K 2.-

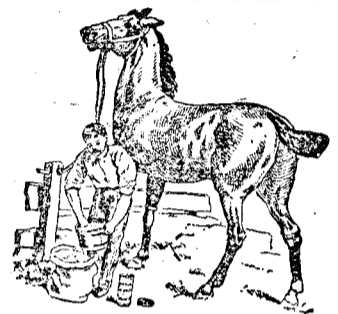
Kwizda-féle sertéspor.

Diétikus szer a hizlalás elősegítésére. Kis doboz K 1.20. Nagy doboz K 2.40.

Erősítő takarmány,

lovak és szárvasmarhák számára, 1 doboz a 5 étadag K - .60, 1 láda a 50 étadag K 6.-

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza
BUDAPEST, VI. Király-utca 12. és Andrásy-út 26. szám.

2450 II.

Kwida-féle Restitutions-fluid

mosóvíz lovak számára. — Egy üveg ára K 2.80.

Az udvari istállóban és versenystállóban 40 év óta használatos, mint kitűnő erősítő szer nagyobb munka végzése előtt és után, ingyulladásoknál stb. Trainingbea nélkülözhetetlen.

Védjegy, címke és csomagolás szabadalmazva.

Mc Cormick

„International“ egyetemes darálógépe

a legjobb csővestengeri darológép, a mellett mindennemű szemes takarmány darálására kintünően megfelel.

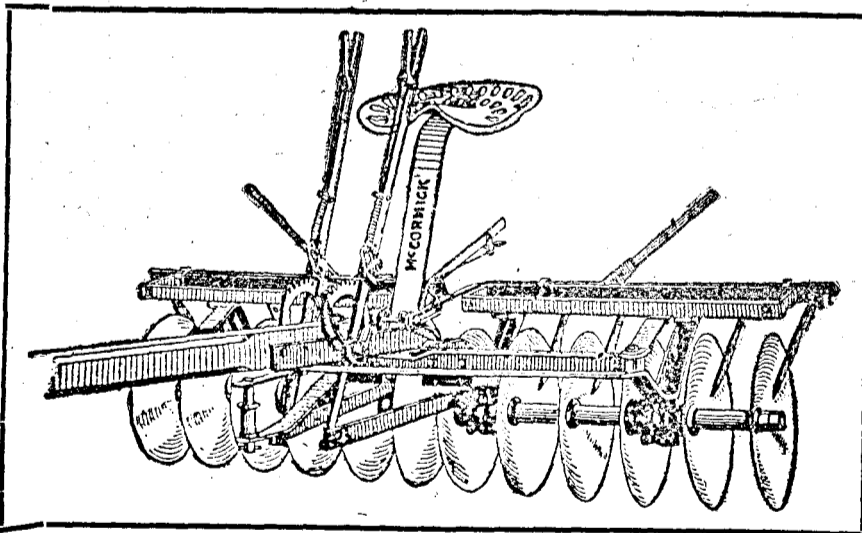
Munkaképessége csekély erőszükséglet mellett igen nagy.

Szabadalmazott ki- és berakókészüléke folytán a darálótárcsák tartóssága sokkal nagyobb, mint bármely más gyártmányu darológépé.

Mc Cormick Harvesting Machine Company

Igazgatóság és főraktár:

Budapest, Alkotmány-u. 12. sz.

Mc Cormick

„Bumper Type“ tárcsásboronák

egyenletes munkájuk, könnyű vontatásuk, legerősebb szerkezetük és legkiválóbb anyaguk révén, a legkedveltebbek és legelterjedtebbek.

A tarlóhántásra és a tavaszi szántásra a legújabb szabadalmazott és az erdélyi talajviszonyoknak teljesen megfelelő Mc Cormick tárcsásboronát kéjük sürgősen megrendelni, mert készletünk rohamosan fogy.

Különlegesség: a 16 tányéros tárcsásborona 16 vagy 20 ang. hüvelyk méretben; munkaszélessége 240 centiméter.

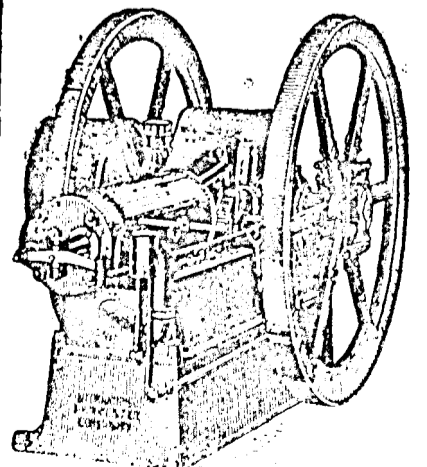
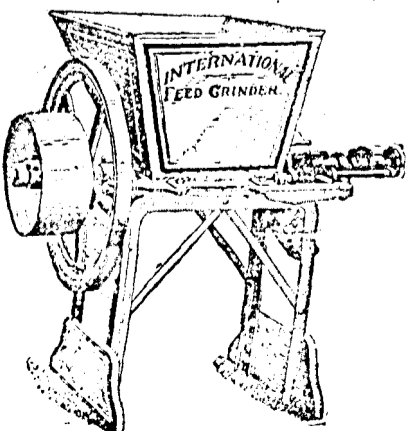
Összes árjegyzékeinket kívánatra díjmentesen küldjük.

I. H. C. Benzinmotorok

2-25 efv. lóerővel stabil felállításra, lokomobilok és magánjáró benzinlokomobilok mint takarmánykészítő, vizszivattyuzó és oséplőmotorok rohamosan terjednek, mert üzemük a legegyszerűbb, legbiztosabb és legolcsóbb.

Gazdasági célokra csakis az eredeti I. H. C. Benzinmotor felel meg, mert kezelését az egyszerű béres is elsajátíthatja.

Teljes modern takarmánykamraberendezéseket a legjutányosabb árban szállítunk és azokat díjmentesen tervezzük.

2098